

PODKONICKÝ *Spravodaj*

Ročník IX.

Číslo 2

Február 2011

www.podkonice.sk

MILÍ SPOLUOBČANIA,

máme za sebou prvý mesiac nového roka a splnenie niektorých záväzkov a povinností. Väčšina z vás si splnila povinnosť a do 31. januára zaplatila **daň za psa**. Chcem vás však upozorniť, že zaplatením dane sa starostlivosť o vašich štvornohých miláčikov nekončí. Množia sa nám totiž sťažnosti na voľne pohybujúcich sa psov po našej dedine. Neobstojí argument, že môj psík nikomu neublíži a je pokojný, pretože niektorí ľudia sa boja a nechcú na seba vyskúšať, či aj tento krát bude psík priateľský alebo nie. A strach majú aj dospelí ľudia, ktorí sa vedia ako tak brániť, nielen malé deti, ktoré sú oveľa zraniteľnejšie. Miznúci sneh odhalil aj množstvo exkrementov po celom našom okolí, a keď sa skúsíte prejsť po obci, určite si v podrážke topánok prinesiete domov neželanú trofej.

A teraz na veselšiu a príjemnejšiu tému. Mnohí z vás sa pýtajú: Bude alebo nebude? Odpovedám, že bude. O čom hovorím? Predsa o zabijačku.

DEdinský SPOlok TURistiky DUBINY už tretíkrát usporiada v sobotu **26. februára zabijačku**, na ktorú vás všetkých spoločne a srdečne pozývame. Môžete sa tešiť na kopec zábavy, zručných majstrov, výborné zabijačkové špeciality, hriatô, varené víno a kultúrny sprievodný program. Vopred ďakujem DESPOTURU DUBINY i všetkým sponzorom a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na tejto akcii za ich ochotu a podporu.

Michal Kukučka
starosta obce

spravodaj@podkonice.sk

PODKONICKÝ SPRAVODAJ - mesačník vydávaný Obecným úradom v Podkoniciach pre svojich občanov. Vychádza vždy do 10. dňa v mesiaci. **Redakčná rada:** Ing. Jaroslav Kostúr (-jk-), Jana Gregorová (-jg-), Vladimíra Turčanová (-vt-), Ing. Katarína Hošalová (-kh-), Jozef Kuneš (-kj-).
Tlač: KOPIA-Jamek **Povolené:** OÚ-OPT-2/2003 **NEPREDAJNÉ**

ZASADNUTIE NOVOZVOLENÉHO OBCENÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Dňa **11.01.2011** o 18. hod. sa v zasadačke obecného úradu uskutočnilo prvé slávnostné ustanovujúce zasadnutie novozvoleného obecného zastupiteľstva. Zasadnutie otvoril odchádzajúci starosta Jozef Jamrich, ktorý privítal všetkých prítomných a požiadal predsedu volebnej komisie Branislava Homolu, aby prítomných oboznámil s výsledkami komunálnych volieb. Potom novozvolený starosta Ing. Michal Kukučka zložil zákonom predpísaný sľub do rúk odchádzajúceho starostu, prebral obecné insígnie a do jeho rúk zložili sľub poslanci obecného zastupiteľstva. Po schválení programu slávnostného zasadnutia novozvolený starosta v príhovore poďakoval Jozefovi Jamrichovi za všetko, čo pre obec vykonal za dvanásť rokov vo funkcii starostu a zaželel mu veľa úspechov v jeho ďalšej práci. Na znak vďaky mu odovzdal pamätnú medailu a kyticu kvetov. Poslancom obecného zastupiteľstva starosta pripomenul, aby dôveru získanú vo voľbách pretavili v užitočnú prácu na rozvoj našej dediny.

Potom poslanci obecného zastupiteľstva volili predsedov a členov jednotlivých komisií obecného zastupiteľstva:

Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie starostu:

Predseda: Ing. Katarína Hošalová

Členovia: Mgr. Katarína Kostúrová a Ing. Juraj Kostúr

Komisia na prešetrovanie sťažností, ktorá smeruje na hlavného kontrolóra obce pri výkone samosprávnej pôsobnosti obce:

Predseda: Ing. Juraj Kostúr

Členovia: Róbert Valent

Komisia životného prostredia a výstavby, lesného a vodného hospodárstva:

Predseda: Ing. Ján Chaban

Členovia: Ing. Ivan Barla, Mária Patrášová

Komisia finančná:

Predseda: Mgr. Katarína Kostúrová,

Členovia: Ing. Katarína Hošalová

Komisia kultúrno-školská a športová:

Predseda: Vladimíra Turčanová

Členovia: Ing. Ján Chaban, Mgr. Vladimíra Turčanová

Komisia na ochranu verejného poriadku:

Predseda: Ing. Ivan Barla

Členovia: Ing. Juraj Kostúr

Komisia sociálno-zdravotná:

Predseda: Róbert Valent

Členovia: Vladimíra Turčanová

Obecné zastupiteľstvo tiež určilo Ing. Juraja Kostúra za veliteľa obecného hasičského zboru a delegovalo svojich zástupcov do Rady školy: Ing. Katarínu Hošalovú, Ing. Jána Chabana, Róberta Valenta a Vladimíru Turčanovú. Taktiež schválilo svoj pracovný kalendár zasadnutí na I. polrok 2011.

Starosta obce Ing. Michal Kukučka poveril Ing. Jána Chabana za zástupcu starostu obce, čo obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie.

Po diskusii starosta poďakoval prítomným za účasť a ukončil ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

HOSTIA MESIACA

NAŠI PRIATELIA Z TALIANSKA A MEXIKA

FAŠIANGY

O fašiangoch, aj o zvykoch u nás v Podkoniciach sme písali v našom Spravodaji už po minulé roky.

Tento krát vám prinášame článok Vojtecha Majlinga, uverejnený v Bystrickom Permone, Marec 2010:

O fašiangoch sa od nepamäti hovorí, že sú časom veselosti, radosti, zábav, maškarád, pri ktorých je vraj všetko dovolené. Donedávna tak tomu bolo aj na okolí Banskej Bystrice, či v meste samotnom. Nuž, vyberme sa spoločne do niektorých dedín, kde ešte ani dnes nezabúdajú na odkaz predkov.

Tí najstarší spomínajú, že s fašiangovými obchôdzkami začínali deti. Už na Blažeha (3. februára) chodili žiaci po „blažejáciach“. Chodili po domoch, kde mali žiaka. Fašiangárov - chlapcov a dievčatá, si vyberal pán učiteľ. Do domu prišli s pekným vinšom, za ktorý dostávali rôzne naturálie: klobásky, slaninku, vajíčka. Toto všetko sa odovzdávalo pánovi učiteľovi. Ako odmena fašiangárom bola praženica, ktorou pani učiteľova pohostila všetkých večer, keď skončili s obchôdzkou. Potom prišli na rad dospelí.

Zo zvykoslovného hľadiska boli najdôležitejšie posledné tri dni. Fašiang sa končil na Popolečnú strelu. Zastavme sa a započúvajme sa do spevov, vinšov, ale aj veselej zábavy. Veselo bývalo aj v

Priechode. Tu sprievod mládencom okrem muziky doprevádzali Cigáň a Cigánka. Úlohou Cigánky bolo vyveštiť dievke frajera a jej matke bohatého zaťa. Cigáň zas prinášal gazdovi nové „nebožiece - vrtáky“. Keď mládenci vytancovali dievky a ženy z domu, prišiel čas na odmenu. Za pohárik páleného, voňavé pampúchy, ale aj ešte niečo iné. Pred gazdinú sa postavil jeden z mládenčov, ktorý nosieval kapsu a takto sa gazdinej a gazdovi prihovril: „Moja kapsa úbohá, berie všetko, čo kto dá.“

Aj slaninku aj rebrá, všetko čo Boh požehná“. A tak ako sprievod prišiel do domu so spevom, tak aj odchádzal. Nemohli sa mládenci a fašiangári dlho zdržiavať, veď v každom dome ich čakali.

Pamätníkom starej **Banskej Bystrice** pri prechádzaní Národnou ulicou iste príde na myseľ „Bodega“ Artura Gergera, ktorú sami zažili, alebo poznali z rozprávania rodičov. Bol to obchod s lahôdkami s veľmi širokým sortimentom. Bolo tu dostať cukriky, čokolády, kávu, čaj, keksy, vína, destiláty, orientálne ovocie, šalámy, syry, konzervy, pečivo i kyslé ryby „rusle“ a zavináče, ktoré boli uskladnené vo veľkých sudoch na konci obchodu, no bolo ich cítiť v Národnej ulici už zďaleka, či šiel niekto od Malej stanice hore ulicou, alebo dolu ulicou či už k Národnému domu, Malej stanici, alebo na prechádzku serpentínami hore Urpínom. V bodege bolo dostať i divinu ako bažanty, prepelice, zajace, žabie stehienka, raky, medvedie laby, mäso srnčie, jelenie, diviacie a rôzne delikatesy. Bola to frekventovaná ulica, a tak sa aj obchodu darilo.

Ale veselý fašiang som zažil aj v **Hronseku**. Sprievod viedol mládenec, ktorý vyberal peniaze za fašiang. Vo veselom sprievode aj tu bola Cigánka, ktorá mala v rukách malé dieťa a Cigáň. Ale bolo tu aj veľa iných masiek - doktor, Pšoča a iné. No v sprievode nesmel chýbať mládenec, ktorý nosil v ruke ražeň. V každom dome zatancovali tzv. „palicový tanec“. Tu vykrútili dievky a gazdinú na vysoké konope. Všetko sa končilo zábavou.

My sa teraz na chvíľku zastavíme v **Malachove a na Horných Pršanoch**, na zábave, ktorou sa končil fašiang, zastavíme sa pri „pochovávaní basy“. Keď bola fašiangová zábava v najlepšom prúde, tesne pred polnocou, začína sa obrad „pochovávanie basy“. V miestnosti zhasínajú svetlá, všetci prítomní hľadia na vystavené máry, kde je položená basa, zakrytá bielou plachtou. Nasleduje obrad rozlúčky s basou - lúčia sa s ňou starí mládenci, staré dievky, miestni poľovníci, remeselníci, hasiči, či zástupcovia rôznych ustanovizní z obce. Nakoniec sa k slovu dostáva "kňaz", ktorý sa lúči s basou so slovami: „Dolores, dolores, naučia ťa v pekle móres!“ V miestnosti sa ozýva plač a nárek. Nakoniec za zvukov smútočného pochodu vynášajú mládenci máry s basou z miestnosti. Zábava sa končí, končí sa aj veselý fašiang. Keď mládenci opúšťajú miestnosť s márami, všetci ▶

► prítomní vyprevádzajú sprievod zo slovami: „Zbohom spočívaj, basa premilá, aby si sa k Veľkej noci znovu zrodila.“

Fašiangy mali aj svoju mestskú tvár. Kým na dedine fašiang pripravovali mládenci, budúci regrúti, v meste ich voľakedy pripravovali cechy so svojimi členmi. Každý cech v meste mal svoju fašiangovú zábavu, pri ktorej sa zachovávali zvláštne zvyky a pravidlá. Tu mali hlavné slovo cechoví páni majstri, ktorí na zábavu prichádzali so svojimi rodinami a tovarišmi. Majstri zvyčajne sedávali v jednom kúte miestnosti za stolom, na ktorom boli naložené pampúchy a víno.

Bývalo vraj zvykom, že banskobystriční kožušníci cez fašiangy prenášali cechovú truhlicu v sprievode maškár. Truhlicu prevážali na voze, ktorý ťahal kôň. Koňa urobili z veľkého koryta, do ktorého v prostriedku urobili otvor. Jazdca mohol robiť len silný a pekný tovariš. Na predok koryta upevnili drevenú konskú hlavu, vzadu bol na koryto pripevnený chvost. Za jazdcom niesli na ozdobených nosidlách cechovú truhlicu. Sprievod vždy doprevádzali chlapci oblečení za Turkov, alebo boli začiernení ako černosi. Sprievod uzatvárali pestro vyobliekaní členovia cechu, majstri, tovariši a učni.

A znovu je tu ten čas - čas fašiangový. Len tých zvykov a obyčajov sa z nášho života akosi vytratilo viac než dosť. Ak sa vám pri spomínaní na starú atmosféru zvykov a obyčajov vtisli do očí slzy, zotrite si ich. Veď fašiangy boli odjakživa, tak na dedine, ako aj v meste, dňami smiechu, veselosti, tanca a roztopaše a za toto všetko sa nikdy neplatilo. Nuž, pootvorme tejto veselosti aj naše srdcia.

Spracovala : Vladimíra Turčanová

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

NARODENÉ DETI

Vanesa Svobodová (č.d. 324)

Dominik Lupták (č.d. 325)

Andrej Patráš (č.d. 313)

UZAVRELI MANŽELSTVO

Dušan Gregorčok & Mária Speváková (22.1.2011) - B. Bystrica

GRATULUJEME K VÝROČIU

60. rokov

Emília Beňová (č.d. 108)

70. rokov

Eleonóra Barlová (č.d. 112)

FARSKÉ OZNAMY

14. 2. 2011 - 15. 2. 2011

P	
14.2.	
U	18.00 - féria + st. rodičia Mária a Ján Očenáš a deti
15.2.	
S	18.00 - féria + rodičia Irma a Jozef, syn Jozef a st. rodičia
16.2.	
Š	18.00 - féria + Mária a Rudolf Kormančík
17.2.	
P	18.00 - féria + Irena a Július Gajdoš (10. výr.)
18.2.	
S	7.30 - féria + Mária a Michal a deti
19.2.	
N	7. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK 9.00 Za všetkých farníkov
20.2.	

21. 2. 2011 - 27. 2. 2011

P	
21.2.	
U	18.00 - Katedra sv. Petra, apoštola + rodičia Margita a Jozef Turčan
22.2.	
S	18.00 - Sv. Polykarpa, biskupa a muč. Poďakovanie s prosbou o Božiu pomoc pre rodinu Barlovú
23.2.	
Š	18.00 - féria + rodičia a starí rodičia Nemčokovci a Mrvovci
24.2.	
P	18.00 - féria + rodičia Mária a Emil Barla a st. rodičia
25.2.	
S	7.30 - féria Na úmysel (+ Alan Šavolt)
26.2.	
N	8. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK 9.00 Za všetkých farníkov
27.2.	

28. 2. 2011 - 6. 3. 2011

P	
28.2.	
U	18.00 - féria + Matúš Turčan a zosnulí z rodiny
1.3.	
S	18.00 - féria + Mária a Matúš, brat a manželka (20. výročie)
2.3.	
Š	18.00 - féria + rodičia Mária, Juraj a deti
3.3.	
P	18.00 - Sv. Kazimíra + František a rodičia
4.3.	
S	7.30 - féria + Matúš Burian a rodičia
5.3.	
N	9. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK 9.00 Za všetkých farníkov
6.3.	

7. 3. 2011 - 13. 3. 2011

P	
7.3.	
U	18.00 - Sv. Jána z Boha, rehoľníka + Emília a syn Dušan
8.3.	
S	18.00 - POPOLCOVÁ STREDA (pôst) + Ondrej Nemčok 1. výročie
9.3.	
Š	18.00 - féria + Mária a Jozef Homola
10.3.	
P	18.00 - féria + Jozefína a Anton Budzeľ
11.3.	
S	7.30 - féria Na úmysel (+ Alžbeta Patrášová)
12.3.	
N	1. PÔSTNA NEDEĽA 9.00 Za všetkých farníkov
13.3.	

Jozef Kuneš, farár

